

EDINOST
izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob torkih, četrtekih in sobotah. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: na jeden mesec f. — 30, izven Avstrije f. 1.40
za tri meseca . . . 2.00 . . . 4.
za pol leta . . . 5. . . . 8.
za vse leto . . . 10. . . . 16.
Na naredne brez izplažene narečnine se rečemo ozir.

Poznanično itovilo se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 20 avt., v Gorici po 25 avt. Sobotno večerno izdanje v Trstu 25 avt., v Gorici 25 avt.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Oglesi se račune po tarifu v petitu; za naslove z dolgimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsegava navadnih vrstic. Pošlana osmrtnica in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošljajo uročništvu: ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacijo in oglase sprejema upravnštvo ulica Caserma 13. Odprto reklamacijo so proste poštine.

„v edinosti je moč!“

Madjar o Madjarih.

Graf Stefan Szecheny je bil ustanovitelj ogrske akademije znanosti in odličen Madjar. A ta moč ni bil po krovu sedanjih Madjari. Sedanji Madjari so fanatiki, Szecheny je bil trenutno misleč človek. Sedanji Madjari občujejo spomin Košutov in se pokore njegovim idejam, Szecheny jih je pobijal že v štiridesetih letih z vsemi sredstvi svoje agovornosti in svojega razuma. Sedanji Madjari bi hoteli duševno podjarmiti vse, kar koli morejo dosegli se svojo kruto roko. Szecheny jih je svaril, da naj se nikar ne lotijo naloge, kateri niso kos ni po svojem številu, ni po svoji kulturi ni po svojih duševnih sposobnostih. Osobito je Szecheny svaril svoje rojake pred poskusi nasilne madjarizacije. Bistri vid Szechenyjev je pogodil še pred desetletji, kako pride, ako pridejo do moči njegovi rojaki; poznajoj njihov fanatismus je bil prepričan, da se lotijo ogromne naloge madjarizovanja ogrskih narodnosti, katera naloge — ker je niso kos — sasuje slednjih njih same. In mi sodimo, da ni svaril svojih rojakov toliko iz pravicoljubja do drugih narodnosti, ampak veliko bolj iz bojasni za usodo svojih rojakov. In prav jo imel moč! Ni poznamenik ni cel národ naj se ne loti nikdar dela, za kogega dovršenje nima potrebne moći in sposobnosti. Saj vidimo, da niti Nemci ne gre ponemčevanje poznamenskih Poljakov tako izpod rok, kakor bi si želeli. In kaj so Nemci, kaj so Madjari? Nemci so mnogočtevileni, mogočen in kulturni narod, kar Madjari niso!

Nemci imajo svojo jednotno nacionalno državo, katero bi Madjari hoteli še-le ustvariti. In vendar so jim njih podaniki poljske narodnosti kost, katere ne morejo prebaviti. In kar ne smore veliki nemški želodec, to naj bi smogel sicer početi, a vendar-le malo in šibki madjarski želodec!

Posilno raznarodovanje in asimiliranje drugih narodnosti vabjuva vsikdar pri dotičnih narodnostih arh, sovražstvo in — odpor. Zato pa mora dotično pleme, ki hoče raznaroditi kako drugo pleme in je spojiti se svojo lastno krvjo, biti gotovo, da raspolaže z duševnimi in gmočnimi silami, kolikor jih treba za tako ogromno in nevarno delo. Szecheny je bil sicer navdušen Madjar, a poleg tega tudi trenutno misleč človek, ki je vedel dobro, da Madjari nimajo tako sposobnosti; njuga prorački duh je vider v bodočnosti: vider je, kako bodo hoteli njega vročekrni rojaki pomadjariti vse narodnosti, živeče pod krono sv. Štefana; vider je, kako si nakoplijo s tem jeso in sovražstvo drugih narodnosti; vider

je, kako slednjič obnemorejo njegovi rojaki pod težo velikega zapovedja in vider je slednjič v duhu, kako se sberajo črni pogubnosti oblike nad glavami predstanev, vider je — grozno maščevanje.

Vse to je vider Szechenyjev bistri duh. Zato jih je svaril, naj si s pravidnim postopanjem in bratsko ljubezijo iščojo priateljev in naj si, hrepenec po nedosežnih ciljih, nikar ne ustvarjajo nevarnih sovražnikov.

Danes redemo lehko, da so se prorokovanja Szechenyjeva ispolnila do pičice. Madjari drve slepo v svojo pogubo. S svojim krutim postopanjem ustvarili so si nebroj sovražnikov okoli in okoli, sovražnikov, ki se v svetu jesi pripravljajo na dan — obratuna. Priatelja ga pa nima nikjer, aki abstrahujejo od naših nemških liberalcev, katerim samim se bliža sodnji dan, od strani njih lastnih rojakov. Madjari sidajo sicer veliko — to je javna tajnost — na priateljstvo gori v nemškem rajhu. Kako slabo računajo! Nemški upliv je sicer vašen in morda celo oddalen tudi na Ogrskem, ali ta nemški upliv dela le za veliko vseobčno nemško idejo — Madjari pa so mu le slepo orodje. Ali poženo kedaj sem, ko je sejojo Madjari v svoji slepoti, v divno klasje, tega ne vemo, to je vprašanje zgodovinsko, to pa je gotovo, da želi ne bodo — Madjari.

Vse to je vider duh Szechenyjev. V strahu za usodo in bodočnost svojih rojakov napisal jim je v posebni knjigi zlatih naukov in jih svaril. Gorje madjarom, da niso hoteli slušati njega naukov! Gorje pa tudi drugim narodom, kateri hočejo z nasiljem nadomestiti, čemur niso kos njih duševne in gmočne sile — gorje vsem onim, ki v grešni predpravosti delajo drugim krivico, in ki si zatiskojo oči in ušesa pred obupnimi klaci onih, ki trpe krivico.

Tudi našim italijanskim sorojakom ne bi bilo na skodo, ako bi si hoteli vseti k sreči nauke in svarila slavnega in že davno umrlega Madjara. Besedi „Madjari“ in „madjarizovanje“ naj le nadomestijo z besedama „Italijani“ in „poitalijanjanje“ in prepričajo se kmalu, da besede Szechenyjeva veljajo tudi njim.

Evo vam nekoliko odlomkov iz knjige Szechenyjeve!

„Madjarizovali! Ali kako in s kakimi sredstvi? To je veliko vprašanje. Ves svet se klanja le superjornosti; to je strog zakon, a Madjar more biti skoro v vsem le učenec in le malo kje učitelj. Ogretvo se mora najprej oditišti vse neenaga, da postane kedaj posnemanja vredno . . .“

brega dirja kolikor se dá krdele Uskokov. Za haramijami sedi na konji ban Peter s čelado na glavi, a tik njega Ivan Alapić s bansko zastavo. Ban zavihi sabljo, Alapić vzdigne zastavo ter zapoveduje:

— Zaščite lombarde!

Sedaj poči top, sedaj drugi, sedaj tretji, sedaj četrti in iznova žigno strelo za strelo, zagrmi grom za gromom, gora odmeva, beli dim se vije po hrastovih vejah in lega po črnem žrelu klanca. Kroglija za kroglio praeše ob grajsko zidovje, da se kamenje drobi kolikor toča. In zopet zavihi ban sabljo in velenja z gromkim glasom:

— Dve četi haramij naprej! Naskočite! Na grajska vrata! Mušketirji na levo!

Bonci zaropajo. Četa zavrska. Prvi dve četi hititi po bregu navgor. Mahajo s sabljo jih vodi stotnik Vlašč. Že so sredi brega. Nič. Naprej! Jupije stotnik. In leté dalje. Nič. Naprej! Sedaj so pod zidom. Postojó. Sedaj — šest topov zagrmi z gradu, grozovit krik se začuje, a pod belim dimom se zvija petdeset krvavih mož. Izmej groma pa, izmej krika, sliši se z gradu ženski glas:

„Madjarizovati in zdržati! . . . Naba roka naj se nikdar ne oboriši v tlačenje naših sorokov; upotrebimo rajče vso svojo sposobnost v njih razvoj, da bodo mogli tudi oni, kakor mi, veselim srcem vsklikniti: tudi jaz imam svojo — domovino. Žaleči privilegij se ne more več z vsehom boriti proti zakonom narave . . .“

Asimilovanje različnih narodnosti je mogoče le po duševnem nadkrilovjanju jedne narodnosti. V to treba prikupljive superjornosti. Imaли tako superjornost oni, kateri liki mazač dela le za vnanjost, mesto da je ljubosnjiv in da vzbuja simpatije?

Ali ima tako prikupljivo superjornost oni, kateri pri drugih ne umo spôštovali isto, kar bi hoteli, da spôštujejo drugi pri njem samem? Ali umo tako umetnost tisti, kateri barbarski pretepa svojega junaka sprotnika in se ne stramuje onesnažiti dobrega imena nasprotnikovega s niskim zunanjenjem, — in to le zato, ker se isti bori s istim navdušenjem za svojo kri kakor on sam —, mesto da bi ga dvignil do sebe viteškim duhom? Ali je takov mojster tacega globocega razumovanja tisti, kateri bi hotel v svoji vročekrnosti, da vsakdo kar naenkrat vprejme ogretvo v njega sedanjem eurovem stanju? . . .“

„Ne! Skušanja nas udi, da našemu plemenu največ skdujejo oni, kateri — omamljeni po navdušenju množico — gojje slepo vero, da jo pospešujejo orjaškimi koraki!“

Pridobivajoča moč je le v civilizaciji, katero ne more raniti noben moč in pred katero mora pasti na koleno tudi najsijsajnejše junakstvo. Nasilstvo iskopije prej ali slej grob samemu sebi. Narodnosti ni mogoče komu namazati kar tako, kakor se namako apno na steno, ali pa glazure na pisker. Na naše povelje se nikdo ne odpove svoji narodnosti. Ali bi pripustili mi Ogni, da nas katera si bodi sila pribije na nje lastno kopito?“

Ljudje so hoteli biti svobodni, a niso umeli biti pravidi. Proglašali so jednako pravico za vse, a se niso hoteli odreči svojim privilegijam. Oboževali so rodoljubje, potiskali so v ospredje madjaratvo; pozabili pa so na veliki svet in na neprumenljivo zakone narave.“

Spoštujmo pred vsem človeka; s tem povspodbujemo veliko primernejše koristi svoje krvi, toliko gleđ narodnosti, kolikor gleđ konstitucionalizma, nego da na nevreden našin silimo ptujo krv, da postane ograka . . .“

— Hej banski junaki! Ali je sladko jačko?

Prvi naskok je ispodletel. Takoj se umakne Vlašč s svojimi ostanki k banu.

— Trieto gromov! zaškrplje Peter in pritegne usde konju, gospod Petričevič, pohiti hitro na cesto k zapadu. Kadar zatobi trombenta, naj naskočijo Uskok, avobodnjaki naj razahajo konju in naj skušajo priti na severno stran brega. Častnik odjeudi uredno po zapovedi.

— Stotnik! zakliče ban vodji mušketirjev, vi pojrite gori do blizu zida, pa si paje ogenj iz mušket! Stotnik odide na rečeno mesto. Jeden hip. Ban zavihi sabljo, trombenta tik njega zatobi, gora odmeva.

— Naskočite od vseh strani! zagruji ban, isprožite lombarde. Pešči naprej! Udrite v bojtem imeni!

Grmi, bobni, prasketa, treska, bliska se. Haramije leté, skačejo, plezajo kot vragi.

— Vivat banus! Naprej! V dolini ročade boben, poje trombenta. Naprej, junaki, upije Vlašč, a zdruga strani kriče Uskok: Oj! Oj! Oj! Udrite! Žrela lombard sipajo

Proti Kolatu samemu je pisal Szecheny: „Razdražite le vse druge narodnosti do blaznosti proti madjarski narodnosti; vrzite le tlečno zažigalnico v stanovanje poljedelca; pribidičte koristi skupne države v najskrajnejše protislovje, in napolnite kelih se svojim strupom tako, da prekipi: toda, glejte, kaj delate! Če pa boste kedaj, ko boste prepozno, občutili in sprevidili, da je bilo prokletstvo, kar ste navalili na našo glavo: potem se ne opravičujte s tem, da ga ni bilo ni jednega pravičnega v narodu, toliko odločnega, ki bi se bil potrudil po svoji moči, da o pravem času poruši Vaše slepljive sanje.“

Pričalo je, kakor je prorokoval Szecheny: na Ogrskem je tekla kri v potokih, brat se je bojeval proti bratu. In danes? Danes tiči madjarski narod v sramotnem tlačanstvu; nemadjarske narodnosti ga sovražijo in njega koroniko izpodjeda duh nemoralnosti in brezverstva. Madjari besno — v svojo pogubo.

O uredbi dopuščenih stavbnih obrtv.

(Ukaz ministerstev za notranje stvari, trgovino ter bogatstvo in nauk z dne 27. decembra 1893.)

§. 1.

Predmeti prekušnje

a) Za stavne mojstre.

Predmeti prekušnje za posilce pravice stavbnega mojstra so:

1. Izdelek načrta za kako večje poslopje na danem stavbišču in po danem sporednu se večni potrebnimi črteli, preroči in pročelji in s razkazi najvažnejših konstrukcij, ki se v načrtu nahajajo, kakor so: stropi, strešine, stopnice, zidni instopi in prestopi itd. s povedbo njih mer, nadalje indeks preračuna o delu s osirim na vse rokodelska dela, ki prihajajo v početek;

2. pismena rešitev pršanj iz matematike, iz opisjujoče in praktične geometrije, iz mehanike in stavne mehanike; nadalje iz nauka o stavbnem gradivu in njegovi uporabi, iz nauka o stavbnih konstrukcijah z osirim na nadaljnjo stavbavo.

Prašanja je staviti v tistem obsegu, v katerem so navedeni predmeti predpisani za višja obrtna učilišča za stavnotehnične stvari;

3. ustna rešitev pršanj iz stavne prakse, iz stavbnih predpisov in stavne hijigije.

peklenški dež, mušketirji ispodbijajo klečeč v zatišji vseko glavo na zidu.

— Udri haramija! razlega se glas, a z grada se bliska, prasketa in grmi. Grom, strela, stok, škrpanje, Jezus! Marija! Naprej! Kletev, tresek, vzdih — ali le naprej čez množico ranjenih bratov, čez krvavo trupla, udri, udri! Kri kipi, možeg besni, sredi bolega dima, sredi ognja pa stoji ban kakor črn, mravnornat kip. Ej in zopet so haramije pod zidom! Kroganje leté, strele živigajo. Ne udajmo se! kriči hričav ženski glas. Vrste padajo kot snopje. Glej, ta se ranjen oprijemlja hrastovih koron, ta civili in se zvija na hrbitu, ta se grabi za srce, omahne in telebi z obrazom na zemljo. Kaj zato! Naprej! Živio ban! Lombardo igrajo veselo, mušketi pokajo, zid se trese!

Glej, glej! Sedaj so prislonili lestve, vepnjajo se po zidu, naprej Vlašč. Sedaj zataknje zastavo. Nad njim se zaveti sekira. Gorje! Sabov zamahne in mu razkolje glavo. Sila kamenja se vauje z zida, vrela voda lije. A tu, iz malih vratic se vauje četa na mušketire. Kopje suva v rebra, zem-

PODLISTEK.

48

Kmetiški upor.

Egodsinska posvet žestajnega voja.
— Spisal Avgust Šenoc. Prelabil I. P. Planinski.

Nel se vrno. Četrt ure mine. Hipoma zatrobijo trobente, zaropajo bobni. Banova vojska se primika vasi. Od daleč sejavjo v mesecini dolge vrste kopij in pušek, in od vseh strani se ališijo kratka povelja četovodij. Hipoma zasede vojska ravni prostor med Savo in grajskim gričem. Zastava banskih husarjev je v vasi, Konjski pa plene proti njim s svojo četo. Sablje se zavetijo, poči nekaj samokresov, nekaj vzkrikov se čuje. Konjski se umakne na cesto za grad. Kakor bi trenil navali troje zastav husarjev pod Gašo Alapićem in četa bakaških avobodnjakov na konjih ter zasedejo cesto na severu in spodnji konec klanca pri mlinih. Jvanički bombardirji razpostavijo četvero bombard nad mlini na holmi naproti gradu. Štiri čete haramij in dve kompaniji nemških mušketirjev razvrstajo se pod brdom nasproti grajskemu vhodu, a proti zapadnemu obronku grajskega

b) Za zidarske mojstre.

Predmet preskušnje za proslice pravice zidarskega mojstra so:

1. Sestava načrta iz področja nadzornega stavbstva na danem stavbišču in po danem sporedu, včetve kmetijsko stavbštvo, v potrebnih črtičih, nariih, presehi in razkazih najvažnejših konstrukcij, ki se pri tem nahajajo, kakor so: stropi, strešine, stopnice, sidni izstopi in prestopi itd. s povedbo mer; nadalje izdelek preračuna o delu, ozirajo se na vse rokodelska dela, ki prihajajo v pošte;

2. pismena rešitev prašanj iz področja stavbne umetljnosti in to v tistem obsegu, v katerem si ti predmeti uče na delovnih šolah za stavbno tehničke stvari;

3. ustna rešitev prašanj iz stavbne prakse, iz stavbnih predpisov in stavbne higijene.

§. 3.

c) Za kamenarske mojstre.

Predmet preskušnje za proslice pravice za kamenarskega mojstra so:

1. Narisok večjega predmeta ali stavbnega sestavnega dela, katerega je napraviti iz kamena, s pridržanimi pismenimi pojasnilo o njegovi konstrukciji;

2. narisek resa kamena za resne dane slučaje;

3. ustna rešitev prašanj iz znanstva o kamenarskem gradivu in o uporabi posameznih kamennih vrst za razne namene stavbstva.

§. 4.

d) Za tesarske mojstre.

Predmet preskušnje proslicev pravice za tesarskega mojstra so:

1. ovredba otrečkov in konstrukcija strošin za težavnejšo črtež, načrtovanje lesenaških ali kladerskih stavev in održ v težavnejših ložah, s pristojčimi načrti održ in črteži, narihi in profilih s povedbo mer posameznih delov konstrukcije, sestava preračuna dela s pismenim pojasnilom tega izdelka;

2. narisek in preračun raznih leseni konstrukcij ne samo s osirom na nadzorno stavbštvo, ampak tudi na vodno stavbštvo, n. pr. za mostove, stavbe v obrambo bregov, jezove in razkaz posameznih avto lessa;

3. ustna rešitev prašanj iz znanstva o lesenuem gradivu, o namenu vstresni uporabi raznih vrst lessa in o predpisih stavbnega reda, kolikor se ti nanašajo na lesene konstrukcije.

§. 5.

e) Za vodnjaške mojstre.

Predmet preskušnje za proslice pravice za vodnjaškega mojstra je ustna rešitev praktičnih prašanj iz obrtnega področja vodnjaških mojstrov, posebno o kopanju podpiranju, sidavanju in opaševanju vodnjakov, o vrtanju vodnjakov, o sabijanju pušek, o napravljanju sesalek in o vstavljanju sesala in cevi v vodnjak, nadalje o opreznosti pri poglobovanju vodnjakov in o znanstvu dotočnega orodja, naposled o predpisih stavbnega reda, ki se nanašajo na napravljanje vodnjakov, in o dotočni higijeni.

(Dalje prih.)

Ija se umika ispod nog, mušketir za mušketirjem se trkla po strmimi navadl v Savo.

A Uskok? Po trebuhih se plazijo, v zobež n-ž, v roki samokres. Grom in peklo! Iz zasede jih vjó kača, izza grmovja strelja Ilija Gregorić iz dvopuške.

Položica haramij je pala, ali še se bijoje vragi. Kri udari banu v glavo. Iztrga trobentau trobento, satrobi, pluča mu počijo, iztrga Alapiću zastavo in zakriči:

— Naskočite! Naskočite! Udrite! Lombarde! Kaj je to? Lombarde molča.

Galo pridirja ranjen na konji.

— Strela božja! zakliče. Z gore so nam pobili iz zasade bombardirje, izgubili smo lombarde.

— Naskočite! Zahrope ban brez zavesti.

— Vivat banus! zaori še enkrat vojaka.

— Vivat Hening! odmeva z gorskega klanca. Pomagajte, pomagajte! Iz črnega žrola vre neznana vojska.

— Alapić! zadrhti ban, gloj! Ali niso to hudiči?

(Dalje prih.)

Političke vesti.

Državni zbor. (Poslanska zbornica.) V predverjaju seji rečila je poslanska zbornica proračuna ministerstva za poljedelstvo. Posl. More je skušal dokazati, da konjske dirke nikakor ne pospešujejo konjereje. Govornik je predlagal resolucijo, da se uvede obligatorično zavarovanje poslov za starost. One deželne abore pa, ki se že bavijo s tem vprašanjem, naj bi vlada podpirala na vso mod. — Posl. Pfeifer zahteva, naj začne vlada energično akcijo zoper trtno uč. Kakor pri drugih nezgodah, naj bi tudi v boju zoper trtno uč pomagali vojski. Bil bi pa tudi skrajni čas, da znane vlada prodajati po niski ceni prodajati ameriške trte. — Posl. dr. Dvožak je zahteval, da se etroka kmetijska izključi iz osrednjega parlamenta, ter izroči delzelnim aborom. Govornik toči, da nemške oblasti delajo velike zaprake češkim gospodarjem pri lavačanju živine, čemur je iskati vroča v aragonci in gospodožljnosti naših nemških sosedov in zaveznikov. (Radi tega izreka posval je predsednik govornika na red.) — Posl. Legion je potesal za to, da se uprava državnih gozdov prepusti delzlam. Govornik se pritožuje zaradi postopanja delzelnega kulturnega sveta istreškega, kateri nastavlja uteljele celo od doli z Napolitanskega in daje tiskati svoje spise o pravoporu doli v Italiji in v sumljivih barvah, koje deli potem med ljudstvo. Pritožuje se nadalje proti nadzoru pogozdovanja Kraza in proti invršovanju nadzorstva nad nedržavnimi gozdovi. Priporoča, da se državni gozd pri Motovunu razdeli med občano proti primerni odškodnini, da se izrobi isti in se uporabi tla za njive in pašnike. Naredbe, katere bi trebalo izdati v pospeševanje kmetijstva, osnačil je govornik v posebni resoluciji. (Govor Legionjev prinesemo po stenografskemu zapisniku. Op. ur.)

V vedeni seji je generalni govornik proti dr. grof Kaunic opisoval bedno stanje premogarjev. V rudnikih tepojo delavce in ne skrbijo zadostno za njih zdravje. Vlada naj bi se ob strajki posluževala drugih sredstev nego streljanja na delavce ter usaganja istih. Tu naj pokaze vlada svojo umetnost! Dosedanja sredstva so bila malenkostna in smešna. — Generalni govornik, na, je priporočal, da bi se nastavili nadzorniki za vinogradstvo in da bi se modra galica smela uvažati brez carine. Opozorja vlado, da tvrdka Giorgio Damiri v Trstu še dve leti nem v veliki meri ponareja vino z isvlečkom iz tamarindo. Z zakonom o rentnih posestvih so ne rešijo zadolžena posestva; jedina posoda bi bila v zavarovanju na veliko pod nadzorom države.

Zatem se je vprezel proračun ministerstva za poljedelstvo. Na to je utemeljeval posl. Pernerstorfer svoj predlog v prilog delavcem v rudnikih. (Glej najnovije vesti v donašnjem jutranjem izdanju!) Glede nasveta, da se rodbinam ubitih ruderjev dovoli podpora, pravi govornik, da je ta predlog tako pravičen, da ga mora vprejeti zbornic. Konsumna društva v rudnikih naj se odpravijo, ker issesujejo delavce. Osemurno delo pa je treba uvesti iz zdravstvenih osirov in ni res, da bi pri tem trpela produkcija rudnikov. Pri glasovanju se je odklonila nujnost Pernerstorferjevih predlogov.

V vedenjiji seji se je pričela rasprava o proračunu ministerstva za trgovino.

Civilna poroka na Ogrskem. V poslanski zbornici v Budimpešti bijo se had boj med priravnocami civilnega zakona in njega protivniki. Kakor smo bili že javili, je stavil ministerstki predsednik Wekerle predlog, da se zakon o civilni poroki vrne magnatski zbornici s poslovom, da poslednja vprejme istega. Grof Apponyi se protivi temu predlogu priporočajoč svoj lastni predlog, da naj se ta načrt vrne pravnemu odseku, z nalogom, da istega predela po teh le načelih: oni deli načrta, ki se tičejo materialnega zakonskega prava in judikature v zakonskih stvareh, naj ostanejo; poroka naj se navadno vrši pred duhovnikom, in le v takih slučajih, ko ne bi hotel duhovnik skleniti poroke iz katerih si bodi vzrok in za one, ki ne priznajo nobeni priznanih ver, naj velja civilna poroka.

Pravosodni minister je med silnim krikom in vikom pobjal ta posredovalni predlog, poslanci so se vedeli kakor da so besni.

Novi ces. namestnik na Štajerskem.

Večerjajna „Linzer Tagesspost“javlja, da trdijo Dunajski „dobro poučeni“ krog, da bodo imenovan na mesto umaknivšega se grofa Kübecka ces. namestnikom Štajerskem bivši naučni minister pl. Gauthsch.

Štrajk. Včeraj prišli so v Moravski Ostrovici malone vsi premogarji na delo. Štrajk sne se snovati kot končan, vendar pa se vojaki še niso umaknili ispred jam. — Tudi v Sileziji, v jamah okolo Opave, štrajkuje le še neznano število premogarjev.

Položaj v Srbiji. Poročila iz Belega grada javljajo, da se marljivo nadaljuje hiše preiskave ne le v prestolnici, ampak tudi po drugih mestih in po delželi. Govori se, da so zaprli mnogo odličnih radikalcev, ne vseled ovadbi, ampak ker so zasedli načrt k odprtosti ustajev in revolucionarjev zaroti proti življenju kraljevem. Ukazi za arrestovanje vsej navajajo poslednji vrok. Po vsem kraljestvu je vojništvo pripravljeno stopiti pod orodje vsak trenotek. Glavni namen revolucije bil bi baje, poklicati Karadjordjevića na prestol. Duša zaroti bil je Debinjac, katerega so zajeli na telefoni, baš ko se je hotel odpeljati k Karadjordjeviću. — Položaj je tako res noben.

Med političkimi vestmi današnjega zjutranjega izdanja urinila se je neljuba pomota. Tam stoji namreč, da je kasacijsko sodišče potrdilo voljavnost kraljevega ukaza, v katerem se kralj Milan pripoznava članom kraljeve hiše; mesto tega bi moralno stati, da je kasacijsko sodišče spoznalo omenjeni ukaz ne voljavnim. Velenega hode baje vlada suspendirat ustavo, češ, da v takih časih ni mogoče vladati ustavnimi sredstvi, ko celo sodišče izrekajo „krividno“ sodbe. Vse kaže, da se bližajo za ubogo Srbijo dnevi grozogga nasilstva.

Panamino v Italiji. V kazenski razpravi radi sleparjev pri rimski banki so prisli stvari na dan, katero niso v posebno čast prejnjemu ministarskemu predsedniku Giolitti. Giolitti je prejel enkrat 60.000, enkrat 40.000 lir od ravnatelja omenjene banke Taulonga. Ta denar se je uporabil za politično avto. Kot priča zasiljani bančni nadzornik Bagini je izjavil, da je Giolitti dobro vedel, kako je ravnatelj Taulongo podkupoval ljudi.

Med Portugalsko in Brazilijo je nastal spor, ker so ladije portugalske vprejele na svoje krove admirala da Gama in druge brazilijske upornike in jih potem niso hotele izročiti brasilijski vladni. Posledica temu sporu je ta, da so se pretrgale diplomatične svese med obema državama. Predsednik republike brasilijske bi se rad maščeval nad premaganimi uporniki, dočim so bili poveljniki portugalskih ladij tega menenja, da uporni mornarji niso priprasti hudodeli, a po pogodbah se le priprasti hudodelci morajo izročiti. Ne verujemo, da pride do skrajnega, to je, do vojske med obema državama; nasledko temu sporu bodo pač najbolj občutili portugalski podaniki, ki žive v Braziliji.

Različne vesti.

Cesarjev dar. Nj. Vel. cesar podaril je iz svojega privatnega imetja 150 gl. dežkemu konviktu pri sv. Alojiju v Gorici kot primopredel za zidanje lastnega poslopja.

Zupanom mesta Lubljanskega je bil izvoljen — petič — v seji občinskega sveta dne 18. t. m. g. Peter Graselli, podzupanom dr. Karol Bleiwei-Trenčinski.

Zaplemba. Današnjo številko lista „Il Pensiero Slavo“ je zapisalo državno pravništvo radi člankov: „La politica del Vaticano“ in „Consumatum est“. Poslednji članek se je bavil z napisi na novem pošttem poslopolju. Uradništvo je pridelalo drugo izdanje.

Spoznanje prodira! Shod katoliškega političnega društva v Moravskem Krumovu izreklo se je minoli ponedeljek za splošno volilno pravo. Bolečoč to vest, pristavlja „Slovenec“: „Nemški liberalni listi zaradi tega skudajo smetiči češko katoliško stranko, češ, da so jo jata bližati Mladčehom. Da so liberalci nevoljni, če se češki katoličani začenjajo oglašati za občeno volilno pravico, je nam umovno. Katoliško gibanje ima veliko moč in ni izključeno, da še tudi občeno volilno pravico izvrši in to bi pa bil popolni propad

nemške liberalne stranke. Najbrž potem niti 20 svojih pristašov ne spravi več v zbornico. Po tej izjavi „Slovenec“ navstavlja je neprestajljiv, široko zavajajoč propad med nazori Hohenwartovoč in „Slovenecimi“. Še manj pa nam je po tej načinovačni izjavi umiliva zaupnica grofu Hohenwartu!

Biskup Strossmayer o Poljaku. Pred kratkim potoval je mlad poljski publicist, Wojciech Szukiewicz, po Hrvatski in Bosni — na povratku v Krakov oglašil se je bil tudi v Ljubljani — ter se v Djakovu predstavil biskupu Strossmayeru, kateremu ga je bil priporočil poljski pisatelj Grabowski. Szukiewicz je ta obisk popisal v Lvovskem literarnem tedniku „Tydzień“. Tam pravi, da mu je biskup Strossmayer brez okoliščev povedal, da je še v naprej zavzet proti vsemu Poljaku, slasti proti vsemu poljskemu publicistu, i potem obsodil postopanje galija in Poljakov, ki vseči silami podpirajo Nemce in Madjare in ... se od ostalih Slovanov povsem odvrnili. — Szukiewicz pravi, da ga je ta sodba velikega biskupa bolestno zadelila in ker ni prijatelj stančkov, pristavlja: „K takemu praktičnemu rezultatu nas je pripeljala politika poljskega kluba! Slovensko z nami še govoriti več neče, še v literarni svesi neče več biti z nami. Ne družimo se z neprijatelji Slovanov, da se slovenski bratje od nas ne odvrenejo.“ (Sl. Nar.) Iz spodnje sklice se nam piše. Pravila novoustanovljajoče naše kmetijske družbe predstavila so se včer prodremi tedni na Visoko c. kr. namestništvo.

Upati je torej, da se ista prav v kratkem potrdi. Nači rodoljubi po okolici bi morali pa še zdaj skrbeti, da se včer v pravem času dovoljno število udov, ter načim ljudem razjašnjenjevati korist „Kmetijske družbe“. „Kmetijska družba“ bodo prekrbiljala svojim udom n. pr. tveplje, škropolnico proti peronopori, razna semena i.t.d. po zdatno niznjenih cenah. — Važno je tudi prekrbiljanje ameriških trdnih — Važno pravim, kajti rodoljubni okoliščani posestniki niso mogli istih dobiti niti se drag denar pri sedaj obatojedi lahonski kmetijski družbi. — Ona 2. g. leta, katero bodo plačali venki ud (lahko v 2 obrokih) isplačala se mu bodeta torej brez dvojboje dvakratno — a vrhu tega bodo dobivali udje pouk o vseh na kmetu najpotrebnnejših strokah. — Skrbimo torej za ustanovo krepke naše kmetijske družbe.

Občni zbor „Matice Slovenske“ se je vrnil minoli četrtek v mestni dvorani Ljubljanske. Premoženje „Matice“ znači deset 57.000 gld. Za izdavanje knjig ima društvo letos na raspolago 6000 gl. Jurčič-Tomičičeva in Knezeva ustanova za izdavanje knjig — kateri ustanovi upravlja odbor Matičin — znači 33.440 gld. 61 avd. V odbor so bili izvoljeni dr. Hinko Dolenc, Janko Kersnik, Anton Koblar, dr. Fran Lampre, Frau Levec, dr. Josip Serneč, dr. Ivan Šut, dr. Ivan Tavčar in Andrej Žumer.

Družbi sv. Cirila in Metoda so od 1. do 20. aprila t. l. nahljili naslednje darove: Slavno uredništvo „Slov. Naroda“ 17. zbirko kroninih darov, nabранo od 1. do 30. marca t. l. v znesku 520 krov 20 vin. — doslej je „Slovenski Narod“ nabral blizu 7000 krov —; sl. ženska podružnica v Sežani po blagajnici g. Franji Gulič 100 gld.; sl. gg. Marišovski bogoslovi za 1893. l. 68 gl. 40 kr. poleg tega za tamburice, ki ga je od družbe prejel „klub slovenskih tehnikov“ na Dunaji; sl. posojilnica v Ribnici drugo polovico pokroviteljstva v znesku 50 gl.; sl. posojilnica v Colji za 1894. l. lep prispevki 50 gld.; sl. posojilnica v Konjicah 25 gld.; vč. gosp. Franc Lenc, župnijski upravitelj v Kaznici, 13 gld. nabranih pri občnem zboru podružnice za Pribloves in okolico; sl. posojilnica v Črnomlji 10 gld.; g. Rudolf Koser, učitelj v Jurčičih za „pisanku“ ob raznih prilikah nabran

Knjižnica za mladino. — Iskrena hvala vsem darovateljem, zlasti Že naklonjenim nam hranilnicam in posojilnicam! V nadaljnjo podporo se Vam priporoča:

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

O današnji seji mestnega sveta poročali bodo v prihodnji številki obširno. Istotako se bodo temeljito bavili s poročilom šolskega odseka, katero se prečita in seveda tudi vsprijme.

Koncert družbe sv. Cirila in Metoda preložen je vseled obče telje na soboto, dne 9. junija t. l. Kakor smo bili že omenili sodelovali bodo: glasoviti naš gledališki pevec gosp. Trtnik, dramatički odsek "Trdškega Sokola", "Slovensko pevsko društvo", Škedenjski pevski zbor "Velesila" in vojaška godba.

Za svetovlansko podružnico sv. Cirila in Metoda nabralo se je v hiši Verdoljskega rodujuba dne 18. t. m. povodom krsta Grondane in birmje Drsgice, 10 krov.

Pritožba na načelništvo postaje južne železnice v Trstu. Dne 10. aprila odpisal je nekdo iz Opatije prazen sodček 40 litrov gosp. Ivanu Hrovatinu v Šmarje pri Kopru. Poslednji je pa dobil dolični vožnji list te le minuli torek — torej po jednem mesecu — potem, ko ga je obvestil g. profesor Mandić o pošiljavi. Čudno se vam zdi, kaj ne? Nič čudnega, kajti na postaji v Trstu niso vedeli, kje je Kopar. Ta dogodek je nezaščiten, ker nam priča, da nekateri uradniki južne železnice nobijo ponauči slovenskih krajevnih imen. Kje jo jednakopravnost? In mimo tega je moral predjemnik gospod Hrovatin poleg tege, da toliko časa ni dobil pošiljave, še platiči poštne stroške 88 nvč., na nastalo korespondencijo. Torej poleg presiranja slovenskega jenika, še škodo na dve strani.

Iz Delna se nam piše, da se bode letosajni praznik sv. Sacerda, ki pada na dan 24. t. m. obhajal lotos dan posneje, to je dne 25. t. m. To pa zato, ker je dne 24. t. m. tudi sv. Redino tolo. Maša v jami bode torej dne 25. t. m. Toliko, v ravnjanje onim Trdšanom ki bi se radi udeležili sv. maše v jami.

Električna luč v Škofji Loki. Omenili smo bili že, da je mostec Škofja Loka med prvimi kranjskimi mostnimi občinami, ki vpelje električno razsvetljavo ulic. Te dni podpisala se je pogodba med mestno občino in tovarno suknja tvrdke A. Krenner, v smislu katere se obvezuje omenjena tvrdka vdržavati tekomp 30 let električno razsvetljavo mesta proti določeni letni odškodnosti, po pretekli 30 let pa pripadejo vse električne naprave mestu. Potreba dela za napravo so se že pričela in nadeljati se je, da bode s 1. avgustom t. l. Škofja Loka že razsvetljena z električno lučjo.

Rakka kuga. Z Dolenskega poročajo, da silno napreduje kuga med raki, posebno v Krki, katera slovi že od davnina zaradi lepih in mnogoštevilnih rakov. Dosej se ni posredilo sopot očiveti nekdaj cvetodi promet z raki.

Statistika trdške. Od 6. do 12. t. m. rodilo se je v Trdški občini 180 otrok (69 moških in 61 ženskih); mrtvorjenih bilo je 7. Umrlo je 77 oseb (37 moških in 40 ženskih). Z osirom na število prebivalstva pride 25-06 milijev na vsakih 1000 duš. Med vzroki smerti navaja statističko poročilo 1 slučaj osoepnic, 3 slučajev skratico, 8 slučajev difterite, 10 sušice, 7 slučajev vnetja sponih organov, 2 slučaja neunadne smrti in 2 samoumora.

Izgredi zaradi oltarske slike. Iz Lvova poročajo, da je župnik Pačevski v nekem selu blizu Lvova hotel poslati neko sliko iz župnijske cerkve na narodno razstavo v Lvov. Ko so župljani doznali o tem načrtu, sklenili so siloma zaprediti to nakano. Občinski svetovalci zbrali so se v najno sojo, ukazali biti plat svons, na kar je ljudstvo naskočilo in udrlo v cerkev. Zaradi je zbranilo župniku s silo, da ni odstranil podobe raz oltar. Prihitev orožniki zaprli so več izgrednikov. Pričela je sodnijska preiskava.

Zaleten ples. V vasi Schitzen pri Špronju bil je dne 16. t. m. ljudski ples, na koji je prišlo tudi več mladeničev iz bližnjih vasij. Fantje pričeli so se iz malenkostnih varokov pretepati; navsiči orožnik hotel jih je pomiriti, tuda pri tem opravil ujet je tudi on marsikoj gorko. Orožnik ustrelil je na to dvakrat na plesalce. Ubil je jednega

mladeniča in njegovo plesalko. Na to so razčleneni mladeniči planili na orožnika, ki je ustrelil še tri oseb, končno so ga ubili. Torej je obležalo ne tem nevrečem plesilcu šest mrljev!

Ozdravila. Karolina Danielutti, katero je bil s pilo težko ranil mladenič Josip Ziegler, ki se je zatem obesil v Škorklji, ozdravila je popolnoma in zapustila včeraj bolnišnico.

Zblaznila. 35letna kmetica Marija Bertoš v Vrha zblaznila je včeraj nenadoma in zafaga v zblaznosti svoje stanovanje. Prepeljali so jo v trdško bolnišnico na opazovanje.

Zlata ura načla se je Biškoštni posodeljek na Soviču pri Postojini. Kdor jo je izgubil, naj so oglasi v ulici Coroneo bšt. 17, I. nastropje, pri gospodinji Margareti Milave.

Cudov vzrok samomoru. Včeraj se je ustrelil v Kochleitenu kapetan 13. polka dragoncov Mendejni. Pri njem načli so listič, na katerem je bilo napisano: "Ta korak storil sem v trenotku duševne razburjenosti, ker me je preganjal strah, da zblaznim. Borodniki, odustite nevrečemu!"

Policijko. 70 letna Neža Rončelj, stanujoda v ulici Cologna bšt. 36, prijavila je policiji, da jo je vrgel kovač Alojzij Dragovina ob tla in jo telesno poškodoval, ker je prihitela v pomoč svoji hčeri, ki se je prepriala z Dragovino. — 36 letno Určo Babnik iz Ljubljane in 42 letno Rozo Čehovin iz Trsta so zaprli, ker sti prosjali po mestu. — 59 letnega gostilničarja Štefana C. iz Senošča so odvedli v zapor, ker se je nevarno grozil svoji 50 letni soprog.

Narodno-gospodarske zadeve.

O pridelovanju sočivja. Sočivje, ali kakor je tod imenujejo "zelonina" je eden glavnajih pridelkov okolišanskega kmeta. Posebno spodnji okolišani se pridno pedajo s pridelovanjem rastne zelenjadi, kojo prodajo v Trstu na trgih in po hišah. Okolišanski manderjerji salagajo več dan mesto s vedno in lepo zelenjadjo ter je ta skoraj nihj edini dohodek. Čeprav je obdelovanje zemlje v okolici sploh jako nevhalešno delo in spojeno s premogim tečavami, vendar se okolišana sploša trud ter, čeprav mudro, vendar se nekoliko družin preživlja samo s pridelovanjem sočivja. Ker je ta v okolici dobro razširjena, naj tu navedemo glavna navodila, kako se mora kmot vesti, da mu sočivje dosegne tem večjih prihodkov in tem bolje uspeva.

V prostrani mandriji naj si kmot odmeri le manjši del večga prostora za nasad s sočivjem; ta prostor pa mora dobro obdelovati in gnojiti. Čim bolj so vse ukupe zanemarja ter nasadi ne donašajo, v primeri s manjšimi in obdelanimi, sadu v zadostni meri.

Ako ti je le mogoče, izberi si horizontalno lego za nasade ker drugači rabiš premogovo vodo.

Skopati morski prostor, ki ga meniš nasadi ali posejati s sočivjem, vsaj 50 do 70 cm. globoko. Korist od globocega kopanja je ta: v taki zemlji zelenjad lepo raste, pret ali zemlja je dlje dana sveža, gnoj vpliva dobro in plevel se lečo zatira.

Tako zelenjad je večkrat potrebno, posebno pa v ilovnatih zemljah; kakor bitro se je vsele trajajočega suhega vremena napravila na površju nekaka skorja, počakati je treba leho. Namen čekanja je, zemlji dovesti potrebnega sraka ter omogočiti, da se vanjo vleče ponočna rosa. Vedkratno čekanje je vsaj tako dobro ali še boljše nego salivanje.

Plevel treba pridno čistiti; plevela na gredicah ne smeš trpeti z izgavorom, da ga pobereš, kadar dož nasodi: salij in potem čisti plevel, ki je tudi sovražnik rastlinam.

Pri trajajočem suhem vremenu in posmanjkanju vode salij pet ali šest leh na krat prav dobro ter pusti drusih pet ali šest nazalite. Ako si jih dobro salii, lehko strp rastline osem dni brez vode ter pri vsem tem dobro vsevajo. Če jih pa na pol salijajo, lehko vse pokvarijo.

Leho, na katero se ješči ali presajajo, morajo biti na prav ozkem prostoru, da jih lehko bogato salijet. Njih površje ne sme biti nikoli suho, kajti nežnim rastlinicam škoduje že spomladansko sonce ter jim stori pobesti glavice.

Onim rastlinam, katero rabijo mnogo vodo in vlažnosti (n. pr. paradižniki), treba

poskrbeti nekako odoje, katera varuje, da ostanejo vedno mokre. V ta namen dobro služi zemlja iz gnojnih gredic, potresena kačih 3—4 cm. na visoko po lehah.

Kadar imajo semenke rastline štiri dobro razvita peresa, treba je pikirati — razrediti, presadišči jo. Sočivje, s katerim se ni tako ravnalo, ne da niti zgodnjega niti dobrega sada. Zelje, solata itd. začnejo že v nekoliko dneh potem, ko so se razredile, lepo se razvijati ter napravijo v dobro pogojeni in zaličani zemlji brzo velike glave. Pikiranje pri zelenjadi je neprocenljive vrednosti ter je nekak ključ k bogatemu pridelku. Pravna mesta po lehah naj se koj nasadé s drugimi rastlinami.

Hoteli smo tu navesti nekoliko nasvetov povzetih iz Gressentove knjige: "Gomfusbau", koje naj bi naši podvetni okolišani vzel za svojo ter se po njih ravnali.

Najnovnejše vesti.

Dunaj 19. (Postanska zbornica). Predsednik se spominja umrlega bukovinskega poslanca Wagnerja. Minister Schönborn odgovarja na interpelacijo poslanca Hofwana Jadi dela po kaznilecach. Izjavlja, da nikakr ne misli na to, da bi razširil delo po kaznilecach. Posl. Lang interpeluje o zakonu, ki privoljuje ekskluzivno pravico zasebnim društvom. Načrt zakona za preosnovu v tem smislu se nahaja že med drugimi predlogami, došlihmi parlamentu.

Dunaj 19. Tu se govorji, da je cesar, vstopojški kardinala Schlaucha v avdijenciji, zagotovil poslednjemu, naj se le mirno poda v Rim, kajti magnatska zbornica odkloni civilno poroko gotovo tudi v drugo in dnevi ministerstva Wekerle da so šteti.

Dunaj 19. Avstro-ruska pogodba podpisana se je včeraj v Peterburgu.

Gorica 19. Danes je pričelo strajkovati 40 delavcev v papirnici v Podgori. Zahlevajo povisanje mesde in znižanje delavnih ur.

Gradec 19. Govori se, da je pričela kazenska preiskava proti preiskovalcem Lueške jame. Obtoženi so, da so namezavili izstrati reča Hajda, zbranjujoč mu njegov del hrane.

Budimpešta 19. Klerikalni list "Magyar Alap" trdi, da aborsa magnatov gotovo tudi v drugič odkloni civilno poroko, kajti vse oni magnati, ki so nasproti tej predlogi in niso glasovali v prvič, pridejo gotovo v prihodnjemu glasovanju.

Budimpešta 19. Širi se govorica, da se rasprava proti Romunom odloči na nedolžnem času.

Kočob 19. (Rasprava radi spomenice). Dr. Ratiu taji, da bi se bil udeležil razširjanja spomenice. Konzistorijalni svetovalec Kristian izjavlja, da prevzame vso odgovornost za spomenico. Zatoženi odvetnik Rpu prevzima tudi odgovornost za spomenico, priznava, da so je udeležil pri sestavi iste in občalujo, da ni sodeloval pri tirjenju.

Belgrad 19. Proti nekaterim osebam, katero so zaprli poslednje dni, se je uvelja preiskava radi veleizdaje.

Zemlja 19. Splošno se misli, da kralj začasno odpravi ustavo, da bode mogli ministerstvo natreti protidinastički duh, ki se širi po vsej Srbiji. Biti se jo občega upora.

Sulina (pri Galacu v Rumuniji) 19. Otvoril se je kanal, ki upaja izlivno strugo Donave.

Na ladiji "Orient" so bili navzoči kralj romunski, ministri, diplomati in evropska komisija.

Rim 19. V hodnikih zbornice vlada neopisna zmedenjava. Vsele razdanjih glasovanje so poslanci tako razburjeni, da so stranke in morajo sporazumeti. Približevanje med Crispijem in Giolittijem se je ponesrečilo, ker je poslednji zahteval, da odstopi finančni minister Bonnino. Splošno menenje je, da je kriza neizogibna.

Trgovinski brzjavci. Budimpešta. Pomen za spomlad 6.78—6.80, z. jesen 7.04—7.05 Koruza za julij—avgust 4.80 do 4.90 Oves za jesen 5.65—5.67. Ri 5.50—5.62.

Pionica nova od 77 kil. f. 6.75—6.80, od 78 kil. f. 6.85—6.90, od 79 kil. f. 6.95—7.00, od 80 kil. f. 7.00—7.05, od 81 kil. for 7.10—7.15.

Jočmen 6.85—9—; proslo 8.80—1.20.

Ponudbe pionice nezadovoljne. Povpraševanje boljšo, trdnejšo. Prodalo se je 15.000 met. stotov par krajcev dražje. Z drugimi vrstami 21.000 met. kupuje, mladino. Vreme deževno.

Praga. Noratiniran sladkor: mlačna. Za maj 15.25. Nova roba september 14.67%, padajoče.

Havre. Kava Santos good average za maj 89.50, za september 94—, jasno mlačno.

Hamburg. Santos good average za maj 81.75 september 76.75, decembur 71—, mirno.

Dunajska borsa 19. maja 1904.

	danes	včeraj
Državni dolg v papirju	98.35	98.35
v srobru	98.30	98.30
Avstrijska renta v zlatu	120.80	121—
v kronah	97.99	97.90
Kreditna akcija	353.25	351.75
London 10 Let	125.20	125.20
Napoletani	9.95%	9.95%
100 mark	61.32%	61.35
100 italij. lir	44.45	44.40

Trdne cene.

(Cene se razumejo na debelo in s carino vred.)

	Cena od for.	do for.
Kava Mocca	100 K.	180— 181—
Ceylon Plant. fina	184—	185—
Perl	190—	192—
Java Malang	161—	165—
Portorico	174—	175—
Guatemala	162—	

